

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»**

Хмельницький фаховий коледж

Циклова комісія соціально-економічних та загальноосвітніх дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Хмельницького фахового коледжу
Університету „Україна”

Ольга ПОЛЬОВИК

09 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК.2.1. Вступ до спеціальності та етика соціальної роботи

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітня програма Соціальна робота
(назва освітньої програми)

освітнього ступіня фаховий молодший бакалавр
(назва освітнього рівня)

галузь знань I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення ;
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність(ності) 110 Соціальна робота та консультування
(шифр і назва спеціальності(тей))

Спеціалізація(ї) _____
(назва спеціалізації)

інститут, філія, факультет, коледж Хмельницький фаховий коледж
(назва навчально-виховного підрозділу)

Вид дисципліни: обов'язкова

Обсяг, кредитів: 120/4

Форма підсумкового контролю: екзамен

Хмельницький 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності та етика соціальної роботи»

(назва навчальної дисципліни)

для здобувачів освіти за галуззю знань I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

спеціальністю I10 Соціальна робота та консультування

„28” серпня 2025 року – 33 с.

Розробники:

Корабльова Олена Олександрівна – викладач циклової комісії соціально-економічних та загальноосвітніх дисциплін

(вказати авторів, їхні посади, навчально-виховний підрозділ, кафедру, наукові ступені та вчені звання)

Викладачі:

Корабльова Олена Олександрівна – викладач циклової комісії соціально-економічних та загальноосвітніх дисциплін

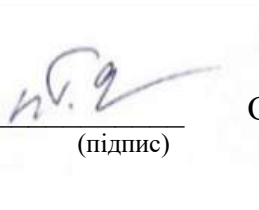
(вказати всіх викладачів, які працюють за даною програмою, їхні посади, навчально-виховний підрозділ, кафедру, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії соціально-економічних та загальноосвітніх дисциплін

Протокол від „28” серпня 2025 року № 1

Голова циклової комісії
соціально-економічних та
загальноосвітніх дисциплін

„28” серпня 2025 року

(підпис)

Олександр ГАЛКО
(прізвище та ініціали)

Робочу програму погоджено з керівником робочої групи з розробки та розвитку
ОПП «Соціальна робота» (2025 р.)

(назва освітньої програми)

„28” серпня 2025 року

Керівник робочої групи з розробки та розвитку
ОПП «Соціальна робота»

Олена КОРАБЛЬОВА

ПРОЛОНГАЦІЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Навчальний рік	20__/20__	20__/20__	20__/20__	20__/20__
Дата засідання циклової комісії				
№ протоколу				
Підпис голови циклової комісії				

Матеріали до курсу розміщено на сайті Інтернет-підтримки освітнього процесу

<http://vo.ukraine.edu.ua> за адресою:

<https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=28291>

<https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=28292>

(вказати адресу)

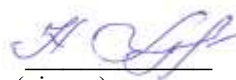
Робочу програму навчальної дисципліни перевірено

„01” вересня 2025 року

Завідувач відділу освітньої діяльності

Хмельницького фахового

коледжу Університету «Україна»

(підпис)

Наталія ЛУЦКЕВИЧ

(прізвище та ініціали)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Загальний обсяг кредитів – 4	Галузь знань I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення	Вид дисципліни обов'язкова	
Загальний обсяг годин – 120	Спеціальність I10 Соціальна робота та консультування Спеціалізація немає	Цикл підготовки професійний	
Модулів – 1	Спеціалізація немає	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферат	Мова викладання, навчання та оцінювання: українська	Семестр	
		1-й	1-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувача освіти – 4	Освітній ступінь: фаховий молодший бакалавр	30 год	6 год
		Практичні, семінарські	
		30 год	6 год
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		60 год	108 год
Частка аудиторних занять становить: для денної форми здобуття освіти – 50 % для заочної форми здобуття освіти – 10 %		Індивідуальні завдання	
		Вид семестрового контролю: екзамен	

Програма дисципліни виконується в повному обсязі не залежно від форми навчання.

Аудиторне навантаження заочної форми становить:

1-2 курси навчання ОС «бакалавр» і «молодший бакалавр», ОПС «фаховий молодший бакалавр» та ОКР «молодший спеціаліст» – 20% від аудиторного навантаження денної форми навчання;

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчального курсу є ознайомлення здобувачів освіти із базою знань та умінь у соціальній роботі, основами професійної діяльності соціальних працівників, процесом взаємодії з клієнтом, основними поняттями спеціальності “соціальна робота” та її теоретичними засадами.

Основні завдання навчального курсу:

- формування у здобувачів освіти уявлень про соціальну роботу як соціально-гуманітарну, інтегративну науку, її об’єкт, предмет, мету, завдання, методи і принципи наукових досліджень, міждисциплінарні зв’язки з іншими науками;
- ознайомлення з основними принципами, теоріями, методами, формами і рівнями соціальної роботи як різновиду соціальної практики;
- ознайомлення студентів із властивостями соціальної роботи як професії, у тому числі її функціями, цінностями, етикою;
- формування у студентів уявлень про цілісний образ соціального працівника як людини, що володіє певними характерними духовно-моральними якостями, а також відповідним комплексом знань та умінь;
- розуміння здобувачами освіти специфіки соціальної роботи з різними категоріями клієнтів (людей), а також на різних рівнях практики; розвиток навичок критичного мислення та оцінювання щодо наявних соціальних проблем і пошуку шляхів їх розв’язання.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен

знати:

теоретико-методологічні засади розвитку соціальної роботи як науки та фаху, її особливості в українському контексті;

національно-культурні, морально-етичні, правові та психолого-педагогічні аспекти діяльності соціального працівника;

загальні принципи і методи надання практичної допомоги соціальними працівниками різним верствам населення та в умовах різних соціальних інституцій;

багатство та розмаїття ролей і функцій соціальних працівників у процесі виконання ними професійних обов’язків на різних рівнях втручання;

вміти:

виявляти та вивчати (досліджувати) соціальні проблеми у суспільстві, громаді, групі чи в окремих індивідів;

застосовувати інтерактивні й аналітичні навички для вирішення проблем різних рівнів втручання;

складати план дій та теоретично обґрунтувати професійне втручання соціального працівника у системи різного порядку;

працювати з людьми різних вікових, професійних, соціальних, політичних, неформальних груп, а також із людьми, що мають особливі потреби;

адекватно та коректно користуватися етичними принципами соціальної роботи;

користуватися інформаційними та іншими видами ресурсів соціальної роботи з метою підвищення особистого освітньо-кваліфікаційного рівня, виявлення, прогнозування та запобігання або пом'якшення можливих соціальних проблем та настроїв у суспільстві.

Рядок дисципліни в „Матриці відповідності загальних програмних компетентностей компонентам освітньої програми”

	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 5	ЗК 7	ЗК 8	
Рядок „Матриці спеціальних (фахових) програмних компетентностей компонентам освітньої програми”	ОК 2.1	+	+	+	+	дисципліни в відповідності

	СК 1	СК 2	СК 10	СК 11	СК 12	СК 13
ОК 2.1	+	+	+	+	+	+

Рядок дисципліни в „Матриці забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми”

	РН 1	РН 5	РН 7	РН 17
ОК 2.1	+	+	+	+

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Анотація дисципліни

Змістовий модуль 1.

Загальна характеристика спеціальності «Соціальна робота»

Тема 1. Сутність соціальної роботи та консультування.

Сутність соціальної роботи. Міністерство соціальної політики, єдності та сім'ї. Суб'єкти та об'єкти соціальної роботи. Складні життєві обставини. Соціальне консультування.

Тема 2. Соціальна робота в 21-му столітті: від благодійності до «цифрової революції» в соціальній сфері

Еволюція підходів: від філантропії до професійної допомоги. Сучасні виклики та нові клієнти. Впровадження технологій: "цифрова революція" в соціальній роботі.

Тема 3. Нормативно-правове забезпечення соціальної роботи

Нормативно-правове забезпечення соціальної роботи в Україні базується на низці ключових законів. Основу становить Закон України «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», який визначає правові засади, мету, завдання та принципи соціальної роботи. Важливим є Закон України «Про соціальні послуги», що регулює відносини у сфері надання соціальних послуг, визначає їх види та стандарти.

Змістовий модуль 2.

Характеристика професійної діяльності соціального працівника

Тема 4. Професійні ролі та функції соціального працівника

Основні ролі соціального працівника. Ключові функції соціального працівника.

Тема 5. Соціальний працівник у мультидисциплінарній команді: співпраця та координація послуг

Соціальний працівник як центральна ланка інтеграції послуг. Забезпечення цілісного підходу до клієнта. Ефективна комунікація та розподіл відповідальності. Спільна оцінка та моніторинг прогресу.

Тема 6. Супервізія та професійний розвиток соціального працівника: безперервне навчання та підтримка

Супервізія як ключовий інструмент професійного зростання. Безперервне навчання: форми та методи професійного розвитку. Запобігання професійному вигоранню: роль супервізії та самопомоги. Етичні аспекти та стандарти супервізії.

Змістовий модуль 3.

Різновиди соціальних послуг у структурі професійної діяльності соціального працівника

Тема 7. Соціальні послуги: основні форми та види.

Структура сфери надання соціальних послуг.

Фінансування соціальних послуг в Україні. Клієнти соціальної роботи.

Сфери практичної соціальної роботи.

Тема 8. Кейс-менеджмент як ключова соціальна послуга: від діагностики до оцінки результатів

Сутність та принципи кейс-менеджменту. Етапи кейс-менеджменту: покрокова реалізація. Оцінка результатів та завершення роботи. Практичне застосування та виклики.

Змістовий модуль 4.

Етичні дилеми в соціальній роботі: теоретичні та прикладні аспекти

Тема 9. Етичний кодекс соціального працівника: путівник у професійній діяльності

Історія та зміст Етичного кодексу. Етичні дилеми в практиці. Етичний кодекс у сучасному світі.

Тема 10. Конфіденційність, подвійні стосунки та конфлікт інтересів: ключові етичні виклики

Важливість етичних кордонів. Конфіденційність: основа довіри. Подвійні стосунки: небезпека для професії. Конфлікт інтересів: об'єктивність під загрозою.

Дисципліни, вивчення яких обов'язково передусь цій дисципліні: історія соціальної роботи, ведення професійної документації

Міжпредметні зв'язки: філософія, педагогіка, психологія, соціальна педагогіка.

4.2. Структура навчальної дисципліни

4.2.1. Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми роботи та методи контролю знань
	денна форма							заочна форма							
	У сь ог о	аудиторна					с . р .	Ус ь о го	аудиторна					с. р.	
		у тому числі							у тому числі						
л		с е м	п р	л а б	і н д	л			с е м	п р	л а б	і н д			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Модуль 1															
Змістовий модуль 1. Загальна характеристика спеціальності «Соціальна робота»															
Тема 1. Сутність соціальної роботи та консультування	10	4	4	–	–	–	2	10	–	–	–	–	–	10	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури, написання есе
Тема 2. Соціальна робота в 21-му столітті: від благодійності до «цифрової революції» в соціальній сфері	10	4	4	–	–	–	2	10	2	–	–	–	–	8	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. опрацювання ІР: огляд додаткової літератури, написання есе
Тема 3. Нормативно-правове забезпечення соціальної роботи	10	4	4	–	–	–	2	10	–	2	–	–	–	8	АР: опитування СР: підготовка та проведення презентації ІР: огляд додаткової літератури, написання есе
Модульний контроль	2	–	–	–	–	–	2	2	–	–	–	–	–	2	комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 1	32	12	12	–	–	–	8	32	2	2	–	–	–	28	
Змістовий модуль 2. Характеристика професійної діяльності соціального працівника															
Тема 4. Професійні ролі та функції соціального працівника	10	4	4	–	–	–	2	10	–	–	–	–	–	10	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: написання есе
Тема 5. Соціальний працівник у мультидисциплінарній команді: співпраця та координація послуг	10	4	4	–	–	–	2	10	2	–	–	–	–	8	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. опрацювання

																ІР: огляд додаткової літератури, написання есе
Тема 6. Супервізія та професійний розвиток соціального працівника: безперервне навчання та підтримка	10	2	2	-	-	-	6	10	-	2	-	-	-	8	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самот. опрацювання	
Модульний контроль	2	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	2	комп'ютерне тестування	
Разом за змістовим модулем 2	32	10	10	-	-	-	12	32	2	2	-	-	-	28		
Змістовий модуль 3. Різновиди соціальних послуг у структурі професійної діяльності соціального працівника																
Тема 7. Соціальні послуги: основні форми та види	10	2	2	-	-	-	6	10	-	2	-	-	-	8	АР: опитування СР: письмове завдання для самотійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури, написання есе	
Тема 8. Кейс-менеджмент як ключова соціальна послуга: від діагностики до оцінки результатів	10	2	2	-	-	-	6	10	2	-	-	-	-	8	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самот. опрацювання	
Модульний контроль	2	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	2	комп'ютерне тестування	
Разом за змістовим модулем 3	22	4	4	-	-	-	14	22	2	2	-	-	-	18		
Змістовий модуль 4. Етичні дилеми в соціальній роботі: теоретичні та прикладні аспекти																
Тема 9. Етичний кодекс соціального працівника: путівник у професійній діяльності	10	2	2	-	-	-	6	10	-	-	-	-	-	10	АР: опитування СР: письмове завдання для самотійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури, написання есе	
Тема 10. Конфіденційність, подвійні стосунки та конфлікт інтересів: ключові етичні виклики	10	2	2	-	-	-	6	10	-	-	-	-	-	10	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самот. опрацювання	
Модульний контроль	2	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	2	комп'ютерне тестування	
Разом за змістовим модулем 4	22	4	4	-	-	-	14	22	-	-	-	-	-	22		
Усього годин	108	30	30	-	-	-	48	108	6	6	-	-	-	96		
ІНДЗ	12	-	-	-	-	-	12	12	-	-	-	-	-	12	ІНДЗ: реферат	
Усього годин	120	30	30	-	-	-	60	120	6	6	-	-	-	108		

**4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни
„Вступ до спеціальності та етика соціальної роботи”**

Разом: 120 год, лекції – 30 год, семінарські заняття – 30 год, самостійна робота – 60 год

Модулі	Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2					Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4	
Назва модуля	Загальна характеристика спеціальності «Соціальна робота»						Характеристика професійної діяльності соціального працівника					Різновиди соціальних послуг у структурі професійної діяльності соціального працівника		Етичні дилеми в соціальній роботі: теоретичні та прикладні аспекти	
Кількість балів за модуль	18 балів						16 балів					10 балів		10 балів	
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Теми лекцій	Тема 1. Сутність соціальної роботи та консультивання	Тема 2. Соціальна робота в 21-му столітті: від благодійності до «цифрової революції» в соціальній сфері	Тема 3. Нормативно-правове забезпечення соціальної роботи	Тема 4. Професійні ролі та функції соціального працівника	Тема 5. Соціальний працівник у мультидисциплінарній команді: співпраця та координація послуг	Тема 6. Супервізія та професійний розвиток соціального працівника: безперервне навчання та підтримка	Тема 7. Соціальні послуги: основні форми та види	Тема 8. Кейс-менеджмент як ключова соціальна послуга: від діагностики до оцінки результатів	Тема 9. Етичний кодекс соціального працівника: путівник у професійній діяльності	Тема 10. Конфіденційність, подвійні стосунки та конфлікт інтересів: ключові етичні виклики					
Теми практичних занять	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали
Самостійна робота	3 бали						3 бали					3 бали		3 бали	
Види поточного контролю	Модульні контрольні роботи (3 бали)						Модульні контрольні роботи (3 бали)					Модульні контрольні роботи (3 бали)		Модульні контрольні роботи (3 бали)	
ІНДЗ	6 балів														
у т.ч. додаткові курси за тематикою дисципліни (неформальна освіта)	10 балів														
Підсумковий контроль	Екзамен (40 балів)														

4.3. Форми організації занять

4.3.1. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність соціальної роботи та консультування	4
2	Соціальна робота в 21-му столітті: від благодійності до «цифрової революції» в соціальній сфері	4
3	Нормативно-правове забезпечення соціальної роботи	4
4	Професійні ролі та функції соціального працівника	4
5	Соціальний працівник у мультидисциплінарній команді: співпраця та координація послуг	4
6	Супервізія та професійний розвиток соціального працівника: безперервне навчання та підтримка	2
7	Соціальні послуги: основні форми та види	2
8	Кейс-менеджмент як ключова соціальна послуга: від діагностики до оцінки результатів	2
9	Етичний кодекс соціального працівника: путівник у професійній діяльності	2
10	Конфіденційність, подвійні стосунки та конфлікт інтересів: ключові етичні виклики	2
Разом		30

Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 60-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
54 – 60 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
45 – 53	<i>добре</i>	4	BC	<i>добре</i>
36 – 44	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>
21 – 35	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 20		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

4.3.2. Індивідуальна навчально-дослідна робота (навчальний проєкт)

Індивідуальна навчально-дослідна робота (ІНДР) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності здобувача освіти, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання здобувача освітими ІНДР прилюдним захистом навчального проєкту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу – це вид науково-дослідної роботи здобувача освіти, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

- складання ситуаційних завдань із різних тем курсу (**1 бал**);
- огляд літератури з конкретної тематики (**1 бал**);
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки (**1 бал**);
- підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу (**6 балів**);
- участь у науковій студентській конференції (**1 бал**);
- дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе (**1 бал**).
- дослідження з тематики дисципліни у вигляді реферату (охоплює весь зміст навчального курсу) – **8 балів**.

Орієнтовна структура ІНДЗ – дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Тематика ІНДЗ

1. Рівні та типи практики соціальної роботи.
2. Прямі та непрямі соціальні послуги.
3. Функції соціального працівника.
4. Ролі соціального працівника.
5. Аналітичні та інтерактивні навички соціального працівника.
6. Соціальні послуги: основні форми та види.
7. Структура сфери надання соціальних послуг.
8. Фінансування соціальних послуг в Україні.
9. Клієнти соціальної роботи.
10. Сфери практичної соціальної роботи.
11. Поняття “цінностей соціальної роботи”.

12. Особистісно-моральні якості соціального працівника.
13. Огляд основних цінностей соціальної роботи.
14. Міжнародна Декларація етичних принципів соціальної роботи.
15. Етичні принципи професії соціального працівника.
16. Проблемні ситуації в соціальній роботі.
17. Канадські “Стандарти практики соціальної роботи”.

Додаткові курси в рамках ІНДЗ

<https://prometheus.org.ua/courses-catalog/>
<https://ed-era.com/courses/>
<https://www.enableme.com.ua/ua/article/najkrasi-bezkostovni-onlajn-kursi-dla-ukrainciv-11573>

Критерії оцінювання ІНДЗ(дослідження у вигляді реферату)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	1 бал
2.	Складання плану реферату	1 бал
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень у логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання	1 бал
4.	Дотримання правил реферування наукових публікацій	1 бал
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв’язання проблеми, визначення перспектив дослідження	1 бал
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел, посилання	1 бал
Разом		6 балів

Оцінка за ІНДЗ у вигляді реферату: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
6	відмінно	5	A	відмінно
5	добре	4	BC	добре
4	задовільно	3	DE	задовільно
0 – 3	незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного виконання

4.3.3. Теми самостійної роботи здобувачів освіти

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність соціальної роботи та консультування	2
2	Соціальна робота в 21-му столітті: від благодійності до «цифрової революції» в соціальній сфері	2
3	Нормативно-правове забезпечення соціальної роботи	2
Модульний контроль		2
4	Професійні ролі та функції соціального працівника	2
5	Соціальний працівник у мультидисциплінарній команді: співпраця та координація послуг	2
6	Супервізія та професійний розвиток соціального працівника: безперервне навчання та підтримка	6
Модульний контроль		2
7	Соціальні послуги: основні форми та види	6
8	Кейс-менеджмент як ключова соціальна послуга: від діагностики до оцінки результатів	6
Модульний контроль		2
9	Етичний кодекс соціального працівника: путівник у професійній діяльності	6
10	Конфіденційність, подвійні стосунки та конфлікт інтересів: ключові етичні виклики	6
Модульний контроль		2
ІНДЗ		12
Разом		60

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1. Загальна характеристика спеціальності «Соціальна робота»			
Тема 1. Сутність соціальної роботи та консультивання (2 год)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	3	I
Тема 2. Соціальна робота в 21-му столітті: від благодійності до «цифрової революції» в соціальній сфері (2 год)			
Тема 3. Нормативно-правове забезпечення соціальної роботи (2 год)			
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год)	Тестування	3	III
<i>Всього: 8 год</i>	<i>Всього: 6 балів</i>		
Змістовий модуль 2.			
Характеристика професійної діяльності соціального працівника			
Тема 4. Професійні ролі та функції соціального працівника (2 год)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	3	IV
Тема 5. Соціальний працівник у мультидисциплінарній команді: співпраця та координація послуг (2 год)			VI
Тема 6. Супервізія та професійний розвиток соціального працівника: безперервне навчання та підтримка (6 год)			
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год)	Тестування	3	VI
<i>Всього: 12 год</i>	<i>Всього: 6 балів</i>		
Змістовий модуль 3. Різновиди соціальних послуг у структурі професійної діяльності соціального працівника			
Тема 7. Соціальні послуги: основні форми та види (6 год)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	3	VII
Тема 8. Кейс-менеджмент як ключова соціальна послуга: від діагностики до оцінки результатів (6 год)			VIII- IX
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год)	Тестування	3	IX
<i>Всього: 14 год</i>	<i>Всього: 6 балів</i>		
Змістовий модуль 4. Етичні дилеми в соціальній роботі: теоретичні та прикладні аспекти			
Тема 9. Етичний кодекс соціального працівника: путівник у професійній діяльності (6 год)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	5	X- XI
Тема 10. Конфіденційність, подвійні стосунки та конфлікт інтересів: ключові етичні виклики (6 год)			XII- XIII

Підсумкова модульна контрольна робота (2 год)	Тестування	3	XIV
<i>Всього: 14 год</i>	<i>Всього: 6 балів</i>		
Індивідуальна навчально-дослідна робота: 12 год	Реферат	8	XV
<i>Всього: 26 год</i>	<i>Всього: 6 балів</i>		
<i>Разом: 60 год</i>	<i>Разом: 30 балів</i>		

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

- *словесні*: лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;

- *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;

- *практичні*: вправи.

2. *За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації*: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. *За ступенем самостійності мислення*: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. *За ступенем керування навчальною діяльністю*: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

Методи викладання навчального матеріалу визначаються викладачем в залежності від виду занять, змісту теми, цілей і завдань, можливостей студентів та часом, відведеним для вивчення теми.

В ході лекцій використовуються наступні методи:

- пояснювально-ілюстративна лекція включає усний виклад навчального матеріалу з ілюстрацією таблиць, слайдів, роздаткового матеріалу, з використанням ТЗН.

- лекція з елементами бесіди, яка включає усний виклад навчального матеріалу, великого за обсягом, складного за логічною побудовою у якому застосовується питально-відповідальний метод навчання з використанням ілюстративного матеріалу.

- проблемна лекція спрямована на розвиток логічного мислення студентів, коли при читанні лекції перед здобувачами освіти формулюється проблема для самостійного осмислення того, що далі розкривається викладачем; у ході лекції здобувачам освіти може видаватися надрукований роздавальний матеріал або здійснюватися показ таблиць, слайдів, які допомагають здобувачам освіти у вирішенні поставленої проблеми.

В ході практичних занять застосовуються наступні методи:

- практичне заняття організовується у формі доповідей і обговорень. Увага студентів зосереджена висвітленні матеріалу з наданням інформації про нові наукові розробки.

- репродуктивний метод застосовується при проведенні підсумкового семінару з змістового модуля з використанням тестового контролю у ІКЦ.

5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Під час викладання навчальної дисципліни „Вступ до спеціальності та етика соціальної роботи” застосовуються наступні методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності студентів:

1. Метод створення ситуації новизни навчального матеріалу – надання нових фактів та самостійний їх пошук створює відчуття збагачення знаннями спонукає студентів до самовдосконалення.

2 Метод опори на життєвий досвід студентів – використання викладачем у навчальному процесі життєвого досвіду студентів – фактів, явищ, які вони спостерігали в житті, або в яких самі брали участь.

3.Метод емоційно-морального стимулювання – включення у зміст навчання моральних ситуацій прикладів з життя.

4.Метод зацікавлення – реалізується за допомогою цікавих прикладів, парадоксальних фактів (цікаві аналогії, проблемні запитання, досліді).

5.Метод емоційного сплеску та заохочення – підтримка, підбадьорювання, заохочення; педагог має демонструвати своє прагнення допомогти студенту, бути впевненим у його силах та здібностях.

6.Метод пізнавальних ігор:

-*ділова гра* – діалог на професійному рівні, в якому відбуваються зіткнення різних думок, пропозицій, і взаємна критика гіпотез. Їх обґрунтування, що призводить до появи нових знань і уявлень;

-*рольова гра* – імпровізоване розігрування заданої ситуації;

- *інтерактивна гра* – метод навчання, заснований на досвіді, отриманому в результаті спеціально організованої соціальної взаємодії учасників з метою зміни індивідуальної моделі поведінки;

- *симуляція* – метод навчання, який моделює обмежені в часі, конкретні життєві ситуації, результат яких залежить від поведінки учасників процесу взаємодії.

5.3. Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція, приклад, пояснення, переконання.

2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки особистості: вправи, привчання, виховні ситуації, приклад.

3. Методи мотивації та стимулювання: вимога, громадська думка. Неприпустимо застосовувати в інклюзивному вихованні методи емоційного стимулювання – змагання, заохочення, переконання.

4. Метод самовиховання: самопізнання, самооцінювання, саморегуляція.

5.Методи соціально-психологічної допомоги: психологічне консультування, аутотренінг, стимуляційні ігри.

6. Спеціальні методи: патронат, супровід, тренінг, медіація.

7. Спеціальні методи педагогічної корекції, які варто використовувати для цілеспрямованого виправлення поведінки або інших порушень, викликаних спільною причиною. До спеціальних методів корекційної роботи належать: суб'єктивно-прагматичний метод, метод заміщення, метод „вибуху”, метод природних наслідків і трудовий метод.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Навчальна дисципліна „Вступ до спеціальності та етика соціальної роботи ” оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з 4 змістових модулів.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою в кожному семестрі окремо.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.

Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки здобувачам освіти, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки „відмінно”, „добре”, „задовільно”, „незадовільно”, подано в таблиці нижче.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу здобувача освіти на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп’ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- екзамени;
- комплексні іспити;
- стандартизовані тести;
- наскрізні проекти;
- командні проекти;
- реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
„відмінно”	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової

	літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
„добре”	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді здобувача освіти наявні незначні помилки.
„задовільно”	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
„незадовільно”	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен	залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	<i>зараховано</i>	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	<i>не зараховано</i>	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

6.2. Система оцінювання роботи студентів упродовж семестру

Вид діяльності здобувача освіти	Максимальна кількість балів	Модуль							
		Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4	
		к	ма	к	ма	к	ма	к	ма
		і	л	і	л	і	л	і	л
		ь	ь	ь	ь	ь	ь	ь	ь
		к	к	к	к	к	к	к	к
		і	і	і	і	і	і	і	і
		с	с	с	с	с	с	с	с
		т	т	т	т	т	т	т	т
		ь	ь	ь	ь	ь	ь	ь	ь
		о	о	о	о	о	о	о	о
		д	д	д	д	д	д	д	д
		и	и	и	и	и	и	и	и
		н	н	н	н	н	н	н	н
		и	и	и	и	и	и	и	и
		ц	ц	ц	ц	ц	ц	ц	ц
		ь	ь	ь	ь	ь	ь	ь	ь
I. обов'язкові									
1.1. Робота на семінарському і практичному занятті	2	6	12	5	10	2	4	2	4
1.2. Виконання завдань для самостійної роботи	3	1	3	1	3	1	3	1	3
1.3. Виконання модульної роботи	3	1	3	1	3	1	3	1	3
Разом			18		16		10		10
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 54									
II. Вибіркові									
Виконання завдань для самостійного опрацювання (за вибором здобувача освіти не більше 6 балів)									
2.1. Складання ситуаційних завдань із різних тем курсу									3
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики									6
2.3. Анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки									3
2.4. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу									6
2.5. Участь у науковій студентській конференції									3
2.6. Дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе									6
2.7. Виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ)									6
Разом									6
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 6									
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 60									

7. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Поняття “соціальна робота”, її мета.
2. Завдання соціальної роботи.
3. Соціальна робота як наука, різновид суспільної діяльності, соціальний інститут.
4. Міждисциплінарні зв’язки соціальної роботи.
5. Функції соціальної роботи.
6. Цілі соціальної роботи.
7. Структура соціальної роботи.
8. Об’єкт соціальної роботи.
9. Основні принципи теорії соціальної роботи.
10. Специфічні принципи практичної соціальної роботи.
11. Основні принципи функціонування соціальної роботи в канадському суспільстві.
12. Соціальна робота в додержавний період існування прадавніх слов’ян.
13. Заснування Київської держави і початки соціальної політики.
14. Вплив хрещення Руси-України на розвиток благодійності.
15. Короткий огляд розвитку соціальної роботи за кордоном.
16. Особливості соціальної роботи в західноукраїнському регіоні до початку Другої світової війни.
17. Рівні та типи практики соціальної роботи.
18. Прямі та непрямі соціальні послуги.
19. Функції соціального працівника.
20. Ролі соціального працівника.
21. Аналітичні та інтерактивні навички соціального працівника.
22. Соціальні послуги: основні форми та види.
23. Структура сфери надання соціальних послуг.
24. Фінансування соціальних послуг в Україні.
25. Клієнти соціальної роботи.
26. Сфери практичної соціальної роботи.
27. Поняття “цінностей соціальної роботи”.
28. Особистісно-моральні якості соціального працівника.
29. Огляд основних цінностей соціальної роботи.
30. Міжнародна Декларація етичних принципів соціальної роботи.
31. Етичні принципи професії соціального працівника.
32. Проблемні ситуації в соціальній роботі.
33. Канадські “Стандарти практики соціальної роботи”.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Поточне тестування та самостійна робота																	ІНДЗ	Разом	Підсумковий тест (екзамен)	Сума	
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					Змістовий модуль 3				Змістовий модуль 4							
T1	T2	T3	МК 1	CP1	T4	T5	T6	МК 2	CP2	T7	T8	МК 3	CP 3	T9	T10	МК 4	CP4				
2	2	2	3	3	2	2	2	3	3	2	2	3	3	2	2	3	3	6	не більше 60	не більше 100	не більше 100

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

МК – модульний контроль

СР – самостійна робота

БІЛЕТИ ДО ЕКЗАМЕНУ

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»

Хмельницький фаховий коледж

Циклова комісія соціально-економічних та загальноосвітніх дисциплін

Освітній ступінь: молодший фаховий бакалавр

Спеціальність: П10 Соціальна робота та консультування

Семестр: I

Навчальна дисципліна: Вступ до спеціальності та етика соціальної роботи

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Клієнти соціальної роботи
2. Сфери практичної соціальної роботи
3. Поняття “цінностей соціальної роботи”

Затверджено на засіданні циклової комісії соціально-економічних та загальноосвітніх дисциплін

Протокол №1 від „28” серпня 2025 року.

Голова циклової комісії _____
(підпис)

Олександр ГАЛКО
(ПІБ)

Екзаменатор _____
(підпис)

Олена КОРАБЛЬОВА
(ПІБ)

Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
36 – 40 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
30 – 35	<i>добре</i>	4	BC	<i>добре</i>
24 – 29	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>
14 – 23	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 13		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Опорний конспект лекцій
2. Методичні розробки до практичних занять.
3. Методичні розробки до виконання самостійної роботи студентів.
4. Орієнтовна тематика реферативних досліджень.
5. Ілюстративні матеріали.
6. Глосарій по дисципліні.
7. Питання до модульного контролю.
8. Питання до екзамену.

8.1. Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для студентів з інвалідністю

1. Соціальний працівник URL: <https://www.dcz.gov.ua/video/socialnyy-pracivnyk-0>. (дата звернення 15.09.2019).

Для інклюзивного навчання:

- методики диференційованого підходу до процесу навчання й оцінювання знань, умінь і здібностей студентів з інвалідністю;
- дистанційні програми навчання для студентів із проблемами слуху і порушеннями опорно-рухового апарату.
- спеціалізовані комп'ютерні програми для навчання осіб з інвалідністю;
- забезпечення осіб із проблемами зору спеціальною літературою: книгами, підручниками, навчальними посібниками, журналами, надрукованими шрифтом Брайля та укрупненим шрифтом, і звуковими комп'ютерними програмами;
- наявність аудіовізуальних засобів навчання, спеціальної навчально-методичної літератури в електронному, друкованому, аудіовізуальному форматах для осіб з інвалідністю;
- дидактичні матеріали та засоби навчання осіб з інвалідністю для дистанційної та відкритої форм навчання.

8.2. ГЛОСАРІЙ

(термінологічний словник)

Волонтерство — добровільне прийняття обов'язків по наданню безоплатної соціальної допомоги, послуг, патронажу над хворими, престарілими, інвалідами.

Гарантії соціальні — матеріальні і духовні засоби, юридичні акти, що забезпечують реалізацію прав людини в сучасному суспільстві, окремій країні. Г. с. розповсюджуються перш за все на право людини на життя, особисту безпеку, на власність та її захищеність законом, на свободу слова, свободу совісті та ін.

Геронтологія соціальна — сфера знань, яка вивчає особливості літніх людей як певної соціально-демографічної верстви, а саме: спосіб життя, способи соціальної адаптації до нових умов у зв'язку з виходом на пенсію, зміни в соціальному статусі і престижі, матеріальному і сімейному стані, соціальній ролі тощо.

Група соціального ризику — група, що об'єднує людей, які схильні до небезпечних негативних дій і представляють загрозу життю суспільства. Традиційні групи ризику — це алкоголіки, наркомани, повії, гомосексуалісти, бомжі, чий спосіб життя можна охарактеризувати як прояв хвороби суспільства.

Державна політика у сфері зайнятості населення — діяльність держави по забезпеченню прав громадян на працю, повну, продуктивну і вільно вибрану зайнятість. Дана політика направлена на:

- забезпечення рівних можливостей всім громадянам в реалізації права на працю і вільний вибір зайнятості;
- дотримання добровільності праці;
- забезпечення соціального захисту у сфері зайнятості;
- міжнародну співпрацю у вирішенні проблем зайнятості населення, та ін.

Дистанція соціальна [лат. *distantia* — відстань] — поняття, що визначає ступінь близькості або відчуженості соціальних груп або осіб. Характерною межею Д. с. є відмінності між соціальними групами: соціальні, економічні, політичні, культурні.

Діагностика соціальна — комплексний процес вивчення причинно-наслідкових зв'язків і взаємостосунків в суспільстві з метою виявлення проблем функціонування і розвитку соціальних об'єктів й процесів.

У соціальній роботі Д. с. — це вивчення соціальних мотивів і причин поведінки особи, прошарку, групи, їх станів (матеріального, психічного, духовного), визначення форм і методів роботи з ними.

Дослідження соціальне — сукупність теоретичних і методологічних процедур, направлених на вивчення поведінки людей, груп, процесів соціальної взаємодії в різних сферах життєдіяльності суспільства. У розробці програми Д. с. обґрунтовуються вибір об'єкту, задання дослідження, розробляються конкретні методики збору, обробки і аналізу даних, проблема надійності емпіричної інформації і наукової інтерпретації його резервів.

Етика професійна — система специфічних етичних вимог і норм поведінки, визначених в кодексі даного фахівця.

Інформація соціальна — сукупність знань, відомостей, даних і повідомлень, які формуються і відтворюються в суспільстві для регулювання соціальної взаємодії, суспільних відносин.

Особистість соціального працівника. Впливати на своїх клієнтів, вирішувати професійні завдання соціальний працівник може, використовуючи свої знання і досвід, владні повноваження (посада), статус (права) і репутацію (думка про переваги і недоліки людини), харизматичні дані (наділена винятковими якостями, талантом) і особисту привабливість. Особливо важливий високий інтелектуальний, загальнокультурний і етичний потенціал. Соціальному працівнику властиві наступні якості: гуманістична спрямованість особистості, особиста і соціальна відповідальність, загострене почуття добра і

справедливості, почуття власної гідності і повага до гідності іншої людини, терпимість, ввічливість, порядність, емпатійність, готовність зрозуміти інших і прийти на допомогу, емоційна стійкість, адекватна самооцінка і соціальна адаптованість.

Планування соціальне — планування, направлене на визначення цілей, показників, термінів, темпів, завдань розвитку соціальних процесів і основних засобів їх здійснення.

Позиція соціальна — 1) місце, яке займає людина в системі соціально-класових відносин, в соціальній структурі суспільства, інакше кажучи, соціальний стан; 2) усвідомлений вибір, світоглядна і етична орієнтація особистості. Успіх соціальної роботи і в цілому соціальної діяльності *багато в чому* визначається тим, наскільки враховується *П. с.* людей, зокрема клієнтів соціальних служб.

Політика соціальна — діяльність держави та її інститутів, органів місцевого самоврядування, установ всіх форм власності, громадських і релігійних організацій, громадян щодо розвитку і управління соціальною сферою суспільства. Мета *П.с.* — створення умов для задоволення соціальних потреб і інтересів людей, підтримки, захисту, корекції і реабілітації окремих громадян і соціальних груп.

Практика соціальної роботи — використання знань і навиків соціальної роботи для надання соціальних послуг людині, прошарку, групі. *П.с.р.* включає соціальну допомогу, соціальну терапію, соціальну реабілітацію, страхування, піклування, посередництво тощо.

Сирітство — соціальне поняття, яке показує положення дітей-сиріт. Сирота — дитина, що знаходиться тимчасово або постійно поза сімейним оточенням, а також дитина, яка через свої інтереси не може залишатися в такому оточенні, має право на захист і допомогу з боку держави.

Соціалізація [від лат. *socialis* — суспільний] — процес становлення особистості, засвоєння індивідом цінностей, норм, установок, зразків поведінки, властивих даному суспільству, соціальній групі.

Соціальна робота — професійна діяльність, зв'язана із застосуванням соціологічних, психологічних і педагогічних методів і прийомів для вирішення індивідуальних і соціальних проблем (бідності, безробіття, наркоманії, правопорушень, юнацького виховання та ін.).

Соціальна служба регіону — система установ, які створюються відповідно до основних напрямів соціальної роботи в регіоні, тобто частини країни, відмінної від інших її частин сукупністю економічних, соціальних і культурних особливостей.

Соціальна сфера — відносно самостійна сфера суспільного життя, в якій реалізуються багатоманітні соціальні інтереси і відносини соціальних суб'єктів, відбувається суспільне відтворення особистості; одночасно це область діяльності людей, зайнятих наданням соціальних благ і послуг.

Соціальне обслуговування — соціальна підтримка, надання соціально-побутових, соціально-медичних, психолого-педагогічних, соціально-правових послуг і матеріальної допомоги соціальними службами, включаючи соціальну адаптацію, абілітацію і реабілітацію громадян, що опинилися в складній

життєвій ситуації. Держава гарантує громадянам право на *С. о.* Основні принципи *С. о.* адресність, доступність, добровільність, гуманність, пріоритетність надання соціальних послуг неповнолітнім, що знаходяться у важкій життєвій ситуації, конфіденційність, профілактична спрямованість.

Соціальне планування — діяльність по виробленню засобів і методів досягнення таких станів соціальних систем, які відповідають потребам даного суспільства.

Соціальне проектування — теоретичне дослідження, узагальнення практичного досвіду, систематичний опис соціального експерименту, що містить пропозиції щодо застосування даної розробки на практиці; побудова конкретних соціальних моделей, прогнозів, заснованих на соціологічних дослідженнях, економічних розрахунках, адміністративних новаціях тощо.

Соціальне страхування — одна з організаційно-правових форм соціального захисту, що є системою державної і суспільної підтримки населення в грошовій і матеріальній формі. Здійснюється за рахунок спеціальних страхових фондів.

Соціальне управління — цілеспрямований вплив на суспільство для впорядкування і розвитку його певної якісної специфіки.

Соціальний нагляд — форма контролю державними органами і громадськими об'єднаннями за дотриманням законності і правопорядку в країні, а також припинення порушень прав, свобод і законних інтересів громадян.

Соціальний педагог — працівник соціальної сфери, що спеціалізується на роботі з дітьми і батьками, дорослим населенням у сімейно-побутовому середовищі, з підлітками і молодіжними групами і об'єднаннями, *С. п.* покликаний забезпечувати соціально-психологічну підтримку процесу соціалізації дітей і молоді, надавати психолого-педагогічну допомогу сім'ї, різним виховним установам, виконувати роль посередника, зв'язуючої ланки між дітьми і дорослим населенням, школою і сім'єю, особою та державою, надавати допомогу підліткам в період їх соціального і професійного становлення, захищати їх права. Можлива наступна спеціалізація *С. п.*: організатор культурного дозвілля, організатор фізкультурно-оздоровчої роботи за місцем проживання тощо.

Соціальний працівник — людина, яка через свої посадові і професійні обов'язки надає всі (або окремі) види соціальної допомоги в подоланні людиною, сім'єю або групою проблем, які у них виникають.

Соціальні гарантії — умови і засоби, що забезпечують безперешкодну реалізацію і охорону конституційних прав і свобод громадян. Формування системи *С. г.* наряду пов'язано з удосконаленням законодавчої бази.

Соціальні меншини — сукупність малих соціальних груп, колективів, нечисленних етносів, організацій, опосередкуючих зв'язок між індивідами і суспільством. Норми і цінності *С. м.* відрізняються від загальновизнаних норм в суспільстві. *С. м.* можуть знаходитися в повній суперечності з суспільством через свою не традиційність.

Соціальні пільги — повне або часткове звільнення окремої категорії громадян від виконання встановлених законом норм або полегшення умов їх

виконання. Встановлюються законом і діють у сфері оподаткування, охорони здоров'я, забезпечення житлом, та ін.

Соціальні проблеми літніх людей — специфічні проблеми певних соціально-демографічних верств населення, що з'являються у зв'язку з виходом на пенсію і процесом старіння. *С.п.л.л.* визначаються станом здоров'я, матеріальним станом, забезпеченням зайнятості, а також якістю медичного і соціального обслуговування, розвиненістю соціальної інфраструктури. Однією з найсерйозніших психологічних проблем літніх людей є самотність, яку вони відчують.

Соціальні служби — сукупність державних і недержавних органів управління, структур і спеціалізованих установ, що здійснюють соціальну роботу по обслуговуванню населення, надаючи населенню соціальну допомогу і послуги з метою подолання або пом'якшення складних ситуацій.

Система *С.с.* включає державну, недержавну і комунальну (місцеву) служби. До державної *С.с.* відносяться органи управління, установи і підприємства соціального обслуговування системи соціального захисту населення, міністерств і відомств України, до компетенції яких віднесена функція соціальної допомоги населенню. До недержавної — установи і підприємства соціального обслуговування, створювані добродійними, громадськими, релігійними та іншими організаціями і приватними особами. До комунальної *С.с.* відносяться установи і підприємства соціального обслуговування, що знаходяться у віданні органів місцевого самоврядування.

Соціальні технології — сукупність методів, методик, розробок, розрахунків, моделей проектування і упровадження різних соціальних інновацій.

Супервізія – один із методів підготовки і підвищення кваліфікації фахівців; форма консультування в ході роботи більш досвідченим спеціально підготовленим фахівцем-супервізором.

8.3.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Галайдюк В.В. Навчально-методичне забезпечення організації соціальної роботи та надання соціальних послуг у територіальних громадах. Навчальний посібник. Київ, 2025. 316 с.
2. Путівник для фахівців із соціальної роботи в таблицях і схемах: навчально-методичний посібник [електронне видання] / автор. кол. О. Білько, І. Борощук, Т. Василюк, І. Лисоконь, В. Османова. Кривий Ріг : КДПУ, 2024. 39 с.
3. Семігіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.
4. Файчук О. Л. Вступ до спеціальності «Соціальна робота». Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 40 с.

Допоміжна:

1. Актуальні питання соціальної роботи : навч. посіб. / О.М. Денисюк та ін.; ред. кол.: О.В. Епель, Т.Л. Лях, І.В. Силантьєва. Ужгород : РІК-У, 2023. 420 с.

2. Актуальні проблеми теорії та практики соціальної роботи на межі тисячоліть : монографія / за ред. А. Й. Капської. Київ : УДЦССМ, 2018. 344 с.

3. Методичний посібник для соціальних працівників: Посилення спроможності соціальних працівників здійснювати психосоціальну підтримку ветеранів та їх сімей з питань психічного здоров'я. Видання 2-ге, оновлене та доповнене / В.Горбунова, О.Савиченко, І.Тичина, Н.Портницька. 2024. 112 с.

4. Сайко Н. Вступ до спеціальності «Соціальна робота»: Навчальний посібник для студентів спеціальності «Соціальна робота». Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2017. 230 с.

Перелік періодичних видань

Назва видання	Засновник Дані про видання	Анотація	URL-адреса архіву номерів у PDF-форматі
Вісник «Соціальна робота»	Київський національний університет імені Тараса Шевченка, рецензований фаховий журнал (категорія Б), заснований 2016 р., виходить-1 раз на рік україномовний/англомовний	Публікує результати теоретичних та емпіричних досліджень, методологічні розробки з актуальних питань соціальної роботи, психології та педагогіки; включає рецензії нових видань	https://visnyk.soch.rubota.knu.ua/index.php/journal/issue/archive
Журнал «Соціальна робота та психологія: освіта і наука»	Київський професійно-педагогічний інститут (КПДІ), науковий рецензований журнал, індексований (ISSN 3041-1351 print, 3041-136X online), виходить двічі на рік українською, англійською, польською	Прагне популяризації результатів науково-практичних досліджень і методичних рекомендацій у сфері соціальної роботи, психології, інклюзії; сприяє розвитку фахових компетентностей	https://mon.gov.ua/sites/default/files/objects/mon/sites/1/atestatsiya-kadri-vyshchoi-kvalifikatsii/2024/06/26/Per.fakh.vid.dlya.publ.rez.dosl.na.zdob.stup.DN-KN-DF-26.06.2024.pdf?utm_source=chatgpt.com
Публічне управління та соціальна робота	Львівський державний університет безпеки життєдіяльності (ЛДУ БЖД), науковий збірник (категорія Б), започаткований 2023 року, ISSN 3041-1319 (print), 3041-1327 (online), виходить двічі на рік, включає	Орієнтований на розвиток соціальної роботи та публічного управління в Україні через публікацію методичних і аналітичних матеріалів, інноваційних наукових знань	https://journal.ldubg.edu.ua/index.php/oc/issue/archive

	П10 Соціальна робота та консультування		
--	--	--	--

8.4. Інформаційні ресурси

1. Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна” : вебсайт. URL : <https://uu.edu.ua>
2. Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна” : платформа інтернет-підтримки навчального процесу moodle. URL : <https://vo.uu.edu.ua/>
3. Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України. URL : <https://www.msp.gov.ua/>

8.5. Сертифікаційні програми (електронні курси)

1. Вступ до спеціальності та етика соціальної роботи: електронний курс. URL : <https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=28291>

8.6. Фахові періодичні видання України з дисципліни

1. Social Work and Education. Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка ГО «Центр соціального розвитку та інновацій». URL: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/naukzap/2201-social-work-andeducation>
2. Адаптивне управління: теорія і практика. Серія Педагогіка. URL: http://science.uipa.edu.ua/journal-in-category-b_ua/
- Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія «Соціальна робота». URL: <https://visnyk.soch.robota.knu.ua/index.php/journal>
4. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка URL: <https://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/handle/123456789/1>
4. Наука і освіта. ДЗ «Південно-український національний педагогічний університет ім. К.Д. Ушинського». URL: <https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/>
5. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. URL: <https://nv.pdpu.edu.ua/>
6. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». URL: <http://visnyk-ped.uzhnu.edu.ua/>
7. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова Серія 5., Педагогічні науки: реалії та перспективи. URL: <http://nc-s5.npu.edu.ua/>
8. Соціальна робота та соціальна освіта. Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. URL: <http://srso.udpu.edu.ua>

8.7. Універсальні та спеціалізовані інформаційні системи і програмні продукти для опанування дисципліни

Програмне забезпечення	Призначення	Умови використання (вільний доступ в Інтернеті, згідно договору, придбані ліцензії тощо)
MS Excel / Google Sheets	https://www.microsoft.com/uk-ua/microsoft-365/excel https://www.google.com/sheets/about/	універсальні інструменти для ведення клієнтських баз даних, обліку послуг, формування звітів
Casebox / OpenCase	https://www.casebox.org/ https://open-cases.com.ua/	системи управління кейсами (Case Management), що дозволяють фіксувати звернення клієнтів і будувати план підтримки
МІС «Соціальна громада»	https://socgr.gov.ua/	національна інформаційна система для органів соцзахисту – автоматизує оформлення допомог, роботу з ВПО тощо
E-Therapy / SimplePractice / TherapyNotes	https://www.simplepractice.com/ https://www.therapynotes.com/ https://www.e-therapy.com/	професійні платформи для онлайн-психотерапії, збереження нотаток, планування зустрічей
Zoom / Google Meet / Microsoft Teams	https://zoom.us/ https://meet.google.com/ https://www.microsoft.com/uk-ua/microsoft-teams/group-chat-software	платформи для проведення онлайн-консультацій, супервізій і тренінгів
Qualtrics / SurveyMonkey	https://www.qualtrics.com/ https://www.surveymonkey.com/	онлайн-інструменти для анкетування, соціологічних опитувань і моніторингу клієнтів

9. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Форми занять	Наявне матеріально-технічне забезпечення	Необхідне матеріально-технічне забезпечення
Лекція	ноутбук	проектор, приміщення з доступом до Інтернету
Практичне заняття	наочні та роздаткові матеріали, переносна дошка з відривними листами паперу	спеціалізований кабінет № 14
Модульний контроль	Доступ до мережі Інтернет	Платформа Moodle